

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 332. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357842400.pdf> (tilgået 20. oktober 2021)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

↪ Saa særegne Aarsagerne til denne Fordobling af Fordoblinger end er, saa er Foreteelsen dog meget beslægtet med den foregaaende. . For at holde sig det store Publikum fra Livet, for ikke at give sit eget Hjerte til Pris, og især for ikke at være tvungen til Talen i eget Navn med det kedsommelige Ansvar, dette medfører, stiller Kierkegaard saa mange Forfattere som muligt mellem Publikum og sig. Jeg tilstaar, at for mig er hans Fremgangsmaade ligefuldt Kunstleri og en Art Mindelse om den romantiske Ironi. Thi skønt Kierkegaard ved sit Indhold paa adskillige Punkter er ude over Romantiken, er han dog bunden til Romantiken ved sin Kunstform. Det er jo naturligt nok, at han ikke selv kan bære Ansvaret eller vil bære det for hvad hans opdigtede Personer, Forføreren og Assessoren, siger; men det er pur Indbildning, at Kierkegaard virkelig skulde have formaaet at frembringe sine Forfattere paa anden Haand, altsaa f. Eks. ikke blot har digtet Helten i Forlovelseshistorien, men digtet ham saaledes, som Frater Taciturnus maatte digte ham. Dette er det rene Spilfægteri. Flere af Kierkegaards ydre Forfatterpseudonymer, som f. Eks. Constantin Constantius og Frater Taciturnus, kan neppe skelnes fra hinanden, og man mærker ikke paa den indre Pseudonym, at han er digtet af netop denne ydre. Tredje Afsnit af *Stadierne* var, som en Optegnelse af Kierkegaard viser, oprindeligt bestemt for *Enten-Eller*. Naar [333](#) det i *Afsluttende Efterskrift* (S. 216) siges, at neppe den opmærksomste Læser i *Stadierne* skal finde et eneste Udtryk, et eneste Sving i Tanken eller i Sproget, som det var i *Enten-Eller*, da røber disse Ord en stor Selvforblændelse. Begge Værker aabenbarer i hver Linje, at de skriver sig fra samme Forfatter, og samme Tanker forekommer tit næsten med samme Ord. Saaledes har Assessoren i *Stadierne* ganske samme Opfattelse af Aladdin som Æstetikerens i *Enten-Eller*: «Det, hvorved Aladdin er stor, er hans Ønske, at hans Sjæl har Marv til at begære.»